

Et nyt Atlas over Storbritannien.

Af Merete Smith.

I Lighed med det kendte Atlas over Finland og det igangværende Atlas over Danmark er der under Krigen i England blevet paabegyndt et stort nationalt Kortværk. London's Ministry of Town, Country Planning og Edinburgh's Department of Health er i Øjeblikket i Færd med at udarbejde dette Atlas, som bl. a. kommer til at indeholde Kort og Oplysninger om Storbritanniens sociale og økonomiske Forhold, Natur, Befolkning, Samfærdsel og lign.

Et saadant Værk var længe savnet, og i 1938 blev der af Committee of the Town Planning og Britain's society of professional planners anmodet om Nedsættelse af en Statskommission, der skulde behandle denne Sag. I 1939 blev Forslaget støttet af British Association, som mente, at Resultaterne af en saadan Kortlægning burde publiceres i Form af et Atlas, som paa en videnskabelig og objektiv Maade skulde give en geografisk Fremstilling af Landets Natur, Økonomi og sociale Forhold.

I 1941 begyndte Englands daværende Arbejdsminister, Lord Reith, sammen med en raadgivende Komite et Samarbejde med British Association's National Atlas Committee for at paabegynde Udarbejdelsen af Kortene. Publiceringen af den nye Kortserie blev overladt til Ordnance Survey. Denne Bygning blev desværre under Krigen ramt af en Bombe, men alligevel fortsatte Arbejdet, og nu har de første Resultater af dette Arbejde vist sig.

I Samarbejde med Scottish Maps Office har det været muligt at lave nogle Kort, som dækker hele England og Skotland i en Maalestok af 1/ 625.000 (10 Miles — 1 inch). Det maa bemærkes, at de enkelte Kort, i Modsætning til Atlas over Danmark, fremkommer i Løssalg, idet hvert Kort sælges til en Pris af 5 sh. pr. Stk. Ved at anvende den her nævnte Maalestok er man blevet i Stand til at fremstille et Kort, som især søger at fremhæve de store Byer, de fleste mindre samt Samfærdselsnettet. Til disse og alle fremtidige

Kort anvendes det nye Kvadratnetssystem. Ved Anvendelse af dette System inddeler man Storbritannien og omliggende Have i et Antal Kvadrater med en Sidelængde paa 10 km, som igen er dækkede med Kvadrater med Sider paa 100 km. Nul-Punktet ligger i Nettets sydvestlige Hjørne, d. v. s. Vest for Land's End, og herfra spreder 10 km-Kvadraterne sig i en kontinuerlig nummereret Rækkefølge mod Nord og Øst. 100 km-Kvadraternes Nummerering begynder ved Krydsningspunktet for de vertikale og horizontale Linier i det sydvestlige Hjørne, og ved Hjælp af Afstanden i km Øst og Nord herfor kan man nu bestemme ethvert Steds Beliggenhed paa Kortet.

Det er naturligvis meget vanskeligt at give en fyldestgørende Beskrivelse af Kortene, men jeg skal i korte Træk nævne nogle af de vigtigste:

Først og fremmest maa nævnes Højdekortet. Ved at udelade alle topografiske Detailler, har man koncentreret sig om Højdekurverne, idet disse er indtegnede for 50 m og derefter for hver 100 m over Havoverfladen.

Storbritanniens Forvaltningsomraader er vist paa et særligt Kort, hvor man ved en Farvelægning af de forskellige Omraader har prøvet at gøre Oversigten tydeligere. Til Kortet over Arealernes Udnyttelse har man benyttet 6 forskellige Farver til henholdsvis Skov, Moser (herunder Heder o. lign.), permanent Græsland, Agerland, Handelsgartnerier og Frugthaver samt bymæssig Bebyggelse. Herved har det været muligt at give et groft Billede over Anvendelsen af Jorden. En detailleret Fremstilling af Landarealets Udnyttelse findes i Landbrugskortet, idet man her har anvendt 17 forskellige Typer af Jordbrug.

Ogsaa Jordbundens Frugtbarhed er blevet behandlet. Jordens Kvalitet og Værdi er blevet undersøgt over hele Storbritannien og ved at skelne mellem en halv Snæs Typer, har man opnaaet en Oversigt over Jordens Godhed. I Tilknytning hertil vil der snart fremkomme et Vegetationskort over Græsarealerne i England og Wales.

En hel Serie Kort beskæftiger sig med Befolkningsspørgsmaal, f. Eks. Befolkningstætheden i 1931 og 1938. Byernes Størrelse er angivet ved Cirkler med forskellige Radier svarende til deres Indbyggerantal. Andre Kort viser Befolkningsforskydningerne i Aarene 1921—30 og 1931—38 samt deres Betydning.

Ogsaa Storbritanniens økonomiske Hjælpekilder og Industrien er fremstillet geografisk. I Kortet over Jern- og Kulressourcerne behandles de udnyttede og ikke-udnyttede Omraader samt deres geologiske Forhold. Jern- og Staalkortet viser Beliggenheden og Kapa-

citeten af alle Arter af Jern- og Staalfabrikker incl. Højovne og Støberier. Andre Kort giver en Oversigt over Forekomsten af Grus, Sandsten, Kalksten og vulkanske Bjergarter. Endvidere maa nævnes nogle Kort, som enten er under Fremstilling eller i nær Fremtid vil blive paabegyndt, f. Eks. Kort over Veje og Jernbaner, deres Fordeling og Kapacitet, over Fordelingen af Gas, Elektricitet og Vand, over Havne, Kanaler og Afvandingsomraader etc.

Skønt Medarbejderne ved det nye Atlas over Storbritannien har haft de vanskeligste Forhold at arbejde under, er de ved deres Energi og Dygtighed naaet et godt Stykke frem mod Fuldendelsen af dette store Værk. Ogsaa her i Landet vil Afslutningen blive imødeset med stor Glæde og Interesse.
